

20. výročie Katolíckej jednoty Slovenska

V známom pútnickom mieste takmer na hranici s Poľskom v Gaboltove, oslávili svoje 20. výročie aj členovia Katolíckej jednoty Slovenska.“

Do Gaboltova 1. mája merali cestu členovia Katolíckej jednoty Slovenska zo všetkých kútov krajiny. V programe bola slávnostná svätá omša, ktorú celeburovali viacerí kňazi a jej hlavnou témou bola jednota. Pokračuje celoslovenský podpredseda Katolíckej jednoty Slovenska a predseda Katolíckej jednoty v Trnave, Štefan Kopecký: „Ako obecné dary potom priniesli z jednotlivých pobočiek zástupcovia rôzne ľudové výrobky a nejaké produkty ich vlastnej práce.

Redaktorka: „Pobyt v Gaboltove zanechal v pútnikoch dobrý dojem. Hovorí opäť podpredseda Katolíckej jednoty Slovenska Štefan Kopecký: „V reakcii všetkých ľudí väčšina povedala, že ak budú môcť, tak sa sem ešte raz vrátia

a povedia o tom aj všetkým svojim známym a blízkym, aby tam mohli ešte niekedy prísť aj so svojimi rodinami a svojimi najbližšími. Takisto vlastne chcú propagovať tú myšlienku, ktorá sa tam teraz robí, stavia sa tam pastoračné centrum a bratia redemptoristi, takže aj to chcú propagovať ďalej vo svojich bydliskách tam kde sa nachádzajú a tam kde žijú.“

Redaktorka: „Púte v Gaboltove sú vždy v nasledujúcu sobotu a nedeľu po sviatku Panny Márie Karmelskej, teda po 16. júli. Gaboltovská púť je najväčšia v Košickej arcidiecéze. Z rozhodnutia košického arcibiskupa Alojza Tkáča bolo určené ako pútnické miesto pre rímskych veriacich, ktorí majú svoju púť v prvú augustovú nedeľu. Prejavom zveľadenia miesta redemptoristami aj púť mužov, ktorá sa koná každý rok v polovici augusta.“

Lucia Vaľová

Rádio Lumen, 1.5.2010

Brazílske úrady zrejme postavia troch rímskokatolíckych kňazov pred súd

Brazílske úrady zrejme postavia troch rímskokatolíckych kňazov pred súd. Ide o mužov, ktorí mali sexuálne zneužívať mladých chlapcov. To, že kňazi majú čeliť žalobe vyplýva zo správy, ktorú prokuratúra zaslala vyšetrovateľia v súvislosti s nedávnym odhalením videozáznamu, na ktorom bol 83-ročný kňaz Lous Marké Bar-

bosa v posteli s 19-ročným mladíkom, niekdajším ministrantom. Škandál prepukol minulý mesiac potom, čo nahrávku odvysielala Brazílska televízia. Biskup miestnej arcidiecézy medzitým informoval, že všetkých troch kňazov už suspendovali a cirkev začala vlastné vyšetrovanie.

Rádio Lumen, 1.5.2010

JORDÁN (BEZ)NÁDEJE

Kresťanskí pútnici, ktorí prichádzajú k rieke Jordán, aby sa ponorili do vody, v ktorej bol pokrstený Kristus, sa možno v nasledujúcich rokoch už nebudú mať čoho napiť. Tím izraelských, jordánskych a palestínskych expertov v oblasti životného prostredia totiž varoval, že rozsiahle úseky biblickej rieky môžu vyschnúť už do roku 2011.

Šport, 5.5.2010

Žiadajú demisiu pápeža

V uliciach Turína sa zišla skupinka oponentov hlavy Katolíckej cirkvi.. prezliekli sa do habitov a protestovali tak proti mlčaniu cirkvi pri sexuálnych škandáloch. Zároveň požadujú rezignáciu pápeža Benedikta XVI.

JOJ, 3.5.2010

„Kňazi“ protestovali

Ulice Talianska sa zaplnili nadávajúcimi kňazmi a pápežmi. Nešlo však o žiaden vatikánsky karneval. Do habitov sa prezliekli aktivisti a protestovali tak proti mlčaniu cirkvi pri sexuálnych škandáloch. Zároveň požadujú rezignáciu pápeža.“

Redaktorka: „Falošní duchovní takto privítali pápeža počas jeho návštevy v Turíne.“

Aktivista prezlečený za kňaza: „Nikdy som nemal rád dievčatá staršie ako 12 rokov.“

Redaktorka: „Týmito výrokmi parodovali zvrhlé konanie kňazov. Od Benedikta XVI. chceli, aby sa počas návštevy mesta a Turínskeho plátna za sexuálne škandály cirkvi ospravedlnil. Zároveň kritizovali mierny postup proti tým duchovným, ktorí sa k zneužívaniu priznali.“

Aktivista prezlečený za kňaza: „Ratzinger ma preložil, poslal ma na misiú.“

Redaktorka: „Cirkev by mala podľa nich prijať zmeny, aby sa takéto veci v budúcnosti nestávali. A to je ukončenie celibátu, vyčistenie cirkevnej hierarchie a dokonca požadujú rezignáciu pápeža.“

Aktivista prezlečený za kňaza: „Toto je protest proti neprimeranej sile cirkvi. Pápež už vystúpil proti adopciám, antikoncepcii a homosexualite. Zatajovanie zneužívania je preto podľa nás ohavné.“

Redaktorka: „Ani počas turínskej návštevy sa však pápež k sexuálnym škandálom nevyjadril. Tento týždeň by ale mal začať rokovať s belgickými biskupmi, z ktorých jeden už rezignoval po tom, ako sa k zneužívaniu chlapcov sám priznal.

Silvia Širilová, JOJ, 3.5.2010

Pohľady na púť do Santiaga

Cesta svätého Jakuba alebo Cesta pútnikov. Takto volajú veriaci tradičnú púť do španielskeho mesta Santiago de Compostela. Už v 14. storočí navštívilo toto miesto asi milión pútnikov ročne a aj dnes patrí k obľúbeným pútnickým miestam. Apoštol Jakub, ktorý je údajne pochovaný v miestnej katedrále, totiž pútnikom podľa legend dokáže zabezpečiť zdravie či vnútorný pokoj. Krásu tohto mesta a jeho okolia dokumentujú aj fotografie, ktoré uvidíte na výstave v našom hlavnom meste.“

Redaktorka: „Santiago de Compostela je hlavné mesto španielskeho autonómneho spoločenstva Galícia. V 9. storočí tu archeológovia objavili údajné pozostatky svätého Jakuba. Odvtedy je Santiago jedným z najvýznamnejších katolíckych pútnických miest a jeho dominantou je nádherná Katedrála svätého Jakuba.“

Francisco Singul, zástupca Galícijskej vlády: „Santiago de Compostela je jedno z najkrajších miest Španielska. Veríme, že ak si pozriete tieto fotografie, aj vy ho navštívite.“

Redaktorka: „Fotografie, ktoré uvidíte na výstave, zachytávajú samotných pútnikov, ale aj krajinu, architektúru a miesta veľa ciest, ktoré vedú do Santiaga de Compostela.“

José Ángel López Jorin, veľvyslanec Španielskeho kráľovstva: „Ja som bol v Santiagu veľa krát a vždy to bol pre mňa obrovský zážitok.“

Redaktorka: „Hlavným cieľom výstavy je ukázať návštevníkom, že v globalizovanej a uponáhľanej spoločnosti existujú miesta, kde sa človek môže zmyslieť aj nad duchovnými otázkami.“

Redaktorka: „Už ste niekedy navštívili Santiago de Compostela?“

Návštevníci výstavy: „Nie, ale poznám strašne veľa ľudí, ktorí navštívili a majú z toho silný zážitok.“

Návštevníci výstavy: „Nešla som tú cestu, ale bola som ako v meste.“

Návštevníci výstavy: „Je to mesto, ktoré chcem v lete navštíviť, preto som prišiel aj na túto výstavu. Chcem vedieť, čo ma tam čaká.“

Redaktorka: „Výstava Pohľady na púť do Santiaga potrvá v dvorane ministerstva kultúry do 30. mája.

Miroslava Juričková, TA3, 2.5.2010

1. máj je supersviatok

Sprievody, pionierske šatky a heslá hlásajúce večnosť socializmu. Tak takto kedysi vyzerali oslavy 1. mája – Sviatku práce. Ten dnes oslavujú najmä ľavičiari. V cirkevnom kalendári je 1. máj spomienkou na svätého Jozefa, robotníka a patróna pracujúcich. Aby toho nebolo málo, dnešný deň je aj výročím vstupu Slovenska do Európskej únie.“

Prvý máj je supersviatok. Ľavičiarom pripomína demonštrácie robotníkov v 19. storočí za 8 hodinový pracovný čas. Dnes do ulíc vyráža najmä Smer, ktorý oslavu práce spája so stavaním májov.“

Robert Fico (Smer-SD), predseda vlády: „Treba aspoň takto raz za rok, keď už na to nie sú iné príležitosti, poďakovať každému, kto sa živé vlastnou prácou, kto vytvára určité hodnoty. A bez ohľadu na to, aké má vzdelanie tento človek, alebo akú prácu robí, tak je nepochybné, že prispieva k tomu, aby Slovensko bolo úspešným štátom.“

Redaktor TA3: „Privatizácia práce ľavicou sa ale nepáčila cirkvi. V roku 1955 pápež Pius XII. zasvätil 1. máj svätému Jozefovi, ktorý sa podľa tradície živil tesárčinou. Chcel takto zdôrazniť najmä spirituálny rozmer práce.“

Jozef Haľko, cirkevný historik: „Prácou sa môže človek bližšie k Bohu, pretože práca je rozvitím tvorivosti, kreativity, ktorú Boh vložil do človeka. Práca je samozrejme priblížením sa k druhým ľuďom jednak cez tímovú prácu, spoločnú prácu, a jednak preto, že je to služba druhým ľuďom. No a napokon je to aj priblíženie sa k sebe samému, pretože človek uprostred práce musí hľadať aj motivácie preto, aby ju konal čím najlepšie.“

Martin Linhart, redaktor TA3: „Nový náboj chcela dať 1. máju SDKÚ. Mal byť pamätným dňom nášho vstupu do Európskej únie. V parlamente však nepochodila. Význam členstva v klube dvadsať sedmičky preto ľuďom pripomína na uliciach.“

Ivan Štefanec (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: „Vstup do Európskej únie je nepochybne najväčšou udalosťou v novodobých slovenských dejinách, pretože zásadne zmenil kvalitu života našich občanov. Umožnil nám cestovať, študovať, pracovať v celej Európe a je teraz len na nás, ako túto európsku šancu využijeme.“

Redaktor TA3: „Prvý máj tak môže oslavovať takmer každý.“

Tento rok však deň voľna navyše neprinesol nikomu.

Martin Linhart, TA3, 30.4.2010

Kuba nebude mesiac zasahovať proti Ženám v bielom

Kubánska vláda sa zaviazala Katolíckej cirkvi, že mesiac nebude zasahovať proti nedeľným pokojným pochodom Žien v bielom. Dohoda prichádza po týždňoch útokov na demonštrácie žien, ktoré sú príbuznými alebo priateľkami kubánskych politických väzňov. Informuje Miroslava Hospodárová: „Ženy v bielom sa aspoň teraz v máji nemusia obávať, že by na nich počas nedeľných demonštrácií, keď pokojne s gladiola-

mi v rukách kráčajú Havanou, niekto útočil. Ústupok od vlády im vyjedнала katolícka cirkev prostredníctvom kardinála Jaimeho Ortegu. Včera hneď po Ortegovej omši teda príbuzné alebo sympatizantky kubánskych politických väzňov kráčali asi 500 metrov havanskou Piatou avenidou bez problémov. Nedošlo ani k žiadnym spontánnym provládnym protestom ani k incidentom.

Rádio Slovensko, 3.5.2010

Arcibiskup šokoval výrokmi

Brazílsky arcibiskup šokoval verejnosť svojimi výrokmi o mládeži. Povedal, že deti sú spontánne homosexuálne. Údajne to myslel tak, že chlapci sa prirodzene hrajú s chlapcami a dievčatá s dievčatami. Je len na výchove rodičov, aby ich naviedli na správnu cestu. Len pred tromi týždňami vatikánsky sekretár spojil škandály v cirkvi s homosexualitou, nie celibátom.

TV JOJ, 6.5.2010

Kríza cirkvi sa prehľbuje

Cirkev robí pre spoločnosť veľa dobrého, ale mlčanie pred zlom a zneužívaním moci ju oslabuje. Výsledkom je, že dlhodobo prehráva.

Po novembri 1989 a po prvotnom období nadšenia zavládol v cirkevných kruhoch strach zo slobody, ba dokonca, ako to v poľských súvislostiach pripomenul filozof a teológ Jozef Tischner, pomaly, nebadane sa vina slobody stala väčšou ako vina komunizmu.

Sloboda bola vinná takmer za všetko, od drog cez uvoľnenú morálku až po násilnosti, obžaloba slobody bola odrazu väčšia ako obžaloba totalitného režimu. Dar slobody naberal nádych bremena. Namiesto partnerského dialógu s moderným a pluralitným svetom nastúpilo obviňovanie. Cirkev videla prichádzať zo Západu tie najväčšie hrozby, ale keď potrebovala finančnú pomoc, obracala sa na Západ.

Tischner skúmal rétoriku komunistickej ideológie a náboženských inštitúcií v slobodných časoch a dospel k prekvapivému záveru: tieto rétoriky sú si podobné; rozdeľujú ľudí na spojencov a nepriateľov, a ľudia s iným názorom obviňujú, odsudzujú a vytlačujú.

V cirkvi na Slovensku stále panuje nedôvera k slobode. Ak o slobode hovorí takmer iba ako o priestore nástrah a pokušení a všade hľadá nepriateľov, žije v strachu zo slobody. Strach však ochromuje tvorivý potenciál. Cirkev sa má k slobode nielen hlásiť, ale ľudí k nej motivovať a povzbudzovať.

Spor medzi cirkvou a demokraciou sa týka aj autonómie štátu. Postoje cirkvi vyznievajú tak, akoby etický význam malo iba to, čo má pozitívny vzťah k morálnemu učeniu cirkvi a k jej étosu.

Paradoxy a charaktery Keď po revolúcii mala cirkev spoločenské sympatie, Vladimír Mečiar sa zaštitil arcibiskupom Sokolom a národnári kardinálom Korcom. Politikom to pomohlo etablovať sa aj v náboženskom prostredí a zabezpečiť si podporu aj v časoch politických prešľapov a neetického konania.

Počas Mečiarovej autokracie, ktorej dnešný prezident robil poslušný komparz, cirkve, česť výnimkám, mlčala. A to aj vtedy, keď sa vtedajšia moc snažila zdiskreditovať biskupa Rudolfa Baláza pre jeho podporu prezidenta a zastávanie sa právneho štátu a spravodlivosti.

Arcibiskup Sokol svojou podporou mečiarizmu pomohol legitimizovať zlo onoho obdobia. Neskôr sa dokonca zúčastnil na stretnutí, na ktorom spolu s ním aj ďalší z Mečiarovho prostredia spolu vyhlásili, že za vhodného kandidáta na post prezidenta republiky považujú Vladimíra Mečiara, ktorý by vraj mohol zastaviť „všeobecný marasmus“.

Týmto, ako i popieraním spolupráce s ŠtB, potieraním svojich kritikov, či požehnaním vodcovi Pospolitosti a príklonom k Tisovmu režimu Ján Sokol znížil dôveru slušných ľudí v cirkev, medzi veriacich vniesol zmätok, do cirkvi napätie a rozdelenie a vyjadril pravdu o svojom svete tak, ako ju odlihal jeho nástupca, keď ho usvedčil z nedodržania sľubu a z pochybného narábania s financiami.

Nepripustné mlčanie

Keď bolo treba presadzovať vatikánsku zmluvu či volať po zákone o výhrade vo svedomí, cirkev naplno dala príchod svojmu hlasu.

A niektorí aj vtedy, keď si nemorálnym spôsobom kopli do prezidentskej kandidátky, čím poslúžili ďalšiemu legitimizovaniu obrazu mečiarizmu. Ale keď na opačnej strane stojí vulgárny politik alebo populista so sociálnou demagógiou, cirkve v časoch nevidanej korupcie, klientelizmu, klamstiev, nespravodlivostí, rozdúchavania neznašanlivosti a vulgarizovania politiky trestuhodne mlčí.

A to aj vtedy, keď politik nazve svätého Štefana šašom na koni. Cirkev pritom oslavuje mučeníkov a hrdinov svojich dejín a ich odvahu a statočnosť kladie za vzor. No v neporovnateľne menej nebezpečných situáciách mlčí v hlbokom predklone.

Finančná závislosť cirkvi od štátu ju robí vazalom. Uprednostňuje sa istota pohodlia. Dlhodobý je v nej aj tichý príklon k nacionalistickým tendenciám. Mlčanie pred svojvôľou moci sa estetizuje a racionalizuje rečou o duchovnej úlohe cirkvi. V uplynulých štyroch rokoch bola cirkev za mlčanie odmenená tichými dohodami, neotváraním kontroverzných tém a nepísaným paktom o neútočení.

Cirkev robí pre spoločnosť bezpochyby mnoho pozitívneho: charitatívnu činnosť, sociálnu prácu, zdravotnícke služby, vzdelávanie atď. Patrí to k jej službe. Ale mlčanie pred zlom a zne-

užívaním moci, nedôvera k slobode, morálna nadradenosť, archaická reč a neschopnosť oslovit' moderného človeka vedie k tomu, že cirkev na Slovensku dlhodobo prehráva a dnešný človek sa jej vzdáľuje. A liberálna demokracia, so všetkým, čo prináša, za to môže v neporovnateľne menšej miere, než v akej je za to obviňovaná.

SME, 5.5.2010

Ján K. Balázs, kňaz a publicista

Pamätná tabuľa k smutnému výročiu

Komunistický systém v bývalej ČSR sa rozhodol po prevzatí moci vo februári 1948 totálne ovládnuť národ aj dušu človeka. Tváril sa, že chce dobro pre všetkých. Rok 1950 sa stal rokom vážnych likvidačných zásahov proti Cirkvi. O polnoci 13. apríla 1950 vnikli vojsko, ŠtB, národná bezpečnosť a ľudové milície do kláštorov, aby rehoľníkov odvliekli do zhromažďovacích táborov a znemožnili im vykonávať ich činnosť. Začala sa akcia „K“ (kláštory), ktorej pokračovanie sa uskutočnilo 3. - 4. mája 1950. Po akcii „K“ nasledovala 28. - 31. augusta 1950 akcia „R“ (rehoľníčky) - násilné sústredenie ženských rehoľí trvajúce až do 70. rokov minulého storočia. V rámci akcie „K“ a v ďalších akciách proti mužským rehoľiam bolo celkovo na Slovensku internovaných vyše 1 000 rehoľníkov. Medzi mnohých postihnutých patrili aj Ján Chryzostom kardinál Korec, ktorý sa neskôr stal jednou z najznámejších postáv tajnej Cirkvi na Slovensku. Nezabudnuteľná je jeho snaha získať mladých ľudí pre vec národa na prvom Matičnom svetovom festivale slovenskej mládeže v Martine v roku 1992 v pamätnej prednáške v Zlatej niti na Hostihore.

Tvrdosť bolševického režimu pocítili aj v Považskobystrickom okrese. Práve preto v areáli kláštora Marianum v Beluškých Slatinách v sobotu 10. apríla 2010 po svätej omši pri príležitosti smutného 60. výročia týchto udalostí odhalili pamätnú tabuľu, ktorá ich pripomína. Medzi účastníkmi nechýbali ani zástupcovia Maticе slovenskej z Považskej Bystrice. **Marian Kňazko**
Slovenské Národné Noviny, 4.5.2010

Mesto Nitra dlhodobo finančne podporuje cirkvi a náboženské spoločnosti

Mesto Nitra dlhodobo finančne podporuje cirkvi a náboženské spoločnosti pôsobiace na jeho území. Peniaze idú na obnovu výstavby kostolov, pastoračných centier a na opravu Nitrianskeho hradu. Magistrát chce okrem iného aj takto prispieť k rozvoju cestovného ruchu tak, aby sakrálna a historické pamiatky boli v dobrom stave.“

Redaktor: „Magistrát Nitry má dobré vzťahy s cirkvami, ktoré pracujú medzi obyvateľmi mesta. Primátor Jozef Dvonč a po ňom poslanec mestského zastupiteľstva Ján Vančo.“

Jozef Dvonč, primátor mesta Nitra: „Je tu záujem podporovať cirkvi.“

Ján Vančo, poslanec mestského zastupiteľstva: „Mesto Nitra aj v minulom období v zastupiteľstve viackrát prispelo finančne čiastkami hlavne na obnovy budov, to znamená kostolov, na výstavbu organu, alebo na obnovu interiérov kostolov.“

Redaktor: „Aj pre tento rok sú vyčlenené financie na podporu cirkví.“

Ján Vančo, poslanec mestského zastupiteľstva: „Tohto roku zatiaľ

v grantovej schéme bolo schválených 6 objektov za 50 000 euro.“

Redaktor: „A konkrétne.“

Ján Vančo, poslanec mestského zastupiteľstva: „Rímskokatolícka cirkev, biskupstvo, sprístupnenie juhovýchodného bastilu, oprava východnej hradby, židovská náboženská obec na rekonštrukciu židovského cintorína a farnosť Dolné Krškany na obnovu Kostola sv. Ondreja, farnosť Drážovce, reštaurovanie drevenej polychromovanej sochy, ďalej reformované kresťanská cirkev na Slovensku, cirkevný zbor Nitra, oprava, vymalovanie vonkajšej fasády a duchovná správa Kostola sv. Ladislava, príprava komplexnej obnovy interiéru kostola.“

Redaktor: „Mesto Nitra má napríklad strategické partnerstvo s katolíckou cirkvou a to práve na podporu cestovného ruchu a informatizácie regiónu tak, aby z Nitry odchádzalo čo najviac spokojných turistov a návštevníkov. Minulý rok z cudzincov bolo v Nitre najviac Čechov. Sakrálna priestory sú aj v tejto sezóne verejnosti prístupné.“

Miroslav Lyko

Rádio Lumen, 1.5.2010

Pohľad na uplynulých 20 rokov Košickej arcidiecézy

Pohľad na uplynulých 20 rokov Košickej arcidiecézy ponúkla dnešná vedecká konferencia, ktorú pripravila Teologická fakulta Katolíckej univerzity v Košiciach a mesto Košice. Príspevky mapovali vývoj jednotlivých oblastí diecézy po zmene spoločenského systému, keď po 40 rokoch vlády komunistickej moci sa znovu prebudil duchovný život na Slovensku.“

Mária Čigášová, redaktorka Rádia Lumen: „20 slobodných rokov Košickej arcidiecézy splýva s 20 ročnou službou Mons. Alojza Tkáča na arcibiskupskom stolci. Sám dve desaťročia slobody hodnotí takto: „Použil by som stredoslovenský výraz, nadrobe-

nô. To znamená, že boli veľmi pekné zážitky, radosť, no ale na druhej strane aj problémy a dakedy sklamanie, zármutok.“

Mária Čigášová, redaktorka Rádia Lumen: „Pomocný biskup, Bernard Bober: „Sami sme sa na vlastných chybách niekedy museli učiť, pretože nemali sme brať odkiaľ vzory, azda možno zo zahraničia a tam sme veľmi nemali čas cestovať.“

Mária Čigášová, redaktorka Rádia Lumen: „Pomocný biskup, Stanislav Stolárík: „Otec arcibiskup sa díva sám na seba ako na otvorenú nádobu, alebo taký kanál, cez ktorý hovorí a pôsobí Boh, takže môj pohľad na to

pokračovanie na str. 5

Zahraničná politika po voľbách

Schválenie zostávajúcich zmlúv s Vatikánom, nová slovensko-maďarská zmluva či aktívnejší veľvyslanci. Aj takto vidia priority budúcej zahraničnej politiky niektoré parlamentné strany.“

Redaktorka: „Posilniť postavenie Slovenska v Európskej únii a NATO. V tom sa v podstate zhodujú všetky politické strany. Smer chce v diplomacii viac ekonomiky a rozhybať veľvyslancov.“

Robert Fico, predseda vlády SR: „My dnes nepotrebujeme veľvyslancov, ktorí tam budú čítať noviny v zahraničí a posielat domov správy, že aká tam je politická situácia alebo čo sa tam deje. My potrebujeme veľvyslancov, diplomatov, ktorí budú jednoznačne bojovať za ekonomické záujmy Slovenskej republiky.“

Redaktorka: „Kresťanskí demokrati chcú doriešiť zostávajúce zmluvy s Vatikánom, ktoré sa týkajú výhrady vo svedomí a financovania cirkví. Slovensko sa k ich prijatiu zaviazalo pred 10 rokmi.“

Ján Figel', predseda KDH: „Takéto zmluvné zákonné prostredie je na Slovensku potrebné. My sme ho kedysi začali a hlásime sa k tejto ceste aj naďalej.“

Redaktorka: „SMK žiada novú zmluvu medzi Slovenskom a Maďarskom. Základná zmluva z roku 1995 nie je, podľa nej, už aktuálna.“

József Berényi, SMK: „Novú zmluvu by sa dalo podpísať po troch rokoch vládnutia napríklad a tým pádom tematizácia slovensko-maďarských otázok by bola, ešte raz opakujem, inštitucionalizovaná na úrovni vlády a nie na úrovni extrémistov, na úrovni jednotlivých nezmyselných vyhlásení.“

Redaktorka: „Pre SNS zostávajú prioritou národno-štátne záujmy.“

Anna Belousovová, SNS: „Kritizovať a dosiahnuť zmenu európskej byrokracie. My nie sme podriadení európskej byrokracii, ale európska byrokracia by mala byť nástrojom na to, aby sa realizovala dobrá politika pre všetky členské krajiny.“

Redaktorka: „Politické strany chcú tiež posilniť spoluprácu v rámci V4. Bugárovci plánujú založiť Fond slovensko-maďarského porozumenia. Bratislava a Budapešť by tak zo štátneho rozpočtu financovali spoločné aktivity. **Andrea Predajňová, STV 1, 2.5.2010**

dokončenie zo str. 4

20 ročné jeho pôsobenie aj vôbec život celej arcidiecézy je taký a je to jedno veľké poďakovanie Pánu Bohu za to všetko.“

Mária Čigášová, redaktorka Rádia Lumen: „Ako uviedol profesor Anton Fabián, aj vývoj diecézy prešiel pôrodnými bolesťami, no pre Boží ľud žijúci na tomto území sú dôležité tie udalosti, ktoré boli pre neho skutočným požehnaním.“

Profesor Anton Fabián: „Lebo to smerovalo k rozvoju, k väčšej autonómii, k slobode, k väčšiemu sebavedomiu a toto je dôležité v každej oblasti.“

Mária Čigášová, redaktorka Rádia Lumen: „Košickú arcidiecézu počas 20 rokov slobody mapuje aj výstava, ktorú dnes otvorili v priestoroch Teologickej fakulty i publikácia nazvaná Návrat zaslúbenej krajiny, ktorej editorom je profesor Peter Zupko. V podvečer sa uskutočnila d'akovná svätá omša s ekumenickou účasťou.

Mária Čigášová

Likvidácia reholí a ich život v ilegalite

Likvidácia reholí a ich život v ilegalite v rokoch 1950 až 1989. To bol názov vedeckej konferencie pri príležitosti 60. výročia likvidácie kláštorov, ktorá sa dnes skončila v Bratislave.

Anna Brilllová, redaktorka Rádia Lumen: „Konferencia sa začala včera na Bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského. Zúčastnili sa na nej biskupi, predstavitelia mužských a ženských reholí a verejnosť. Aký zámer mala konferencia? Pavol Jakubčín z Ústavu pamäti národa.“

Pavol Jakubčín, Ústav pamäti národa: „Snaha je poukázať nielen na ten zásah, ktorý sa udial, pretože o ňom je už aj viacero informácií, ale je snaha priblížiť pôsobenie rehoľníkov potom, ich životy ich osudy ako boli perzekvovaní zo strany štátnej moci a poukázať na to, že napriek tomu, že boli neustále obmedzovaní tak sa snažili ďalej pôsobiť v intenciách toho svojho poslania povolaní.“

Anna Brilllová, redaktorka Rádia Lumen: „Historik Jozef Haľko sa zamýšľal nad dôvodmi zásahov voči rehoľiam.“

Jozef Haľko, historik: „Ambíciou komunistického režimu bolo úplne ateizovať spoločnosť, vytrhnúť vôbec náboženskú myšlienku z ľudského srdca. Hovorilo sa o stvorení človeka nového typu. Rehole zase predstavovali vnútorne zomknuté spoločenstvá, okolo ideí, že svet k Bohu smeruje. To znamená, likvidácia reholí vyplynula z najhlbšej logiky existencie a z najhlbších ambícií ateizačného režimu.“

Anna Brilllová, redaktorka Rádia Lumen: „Profesor Róbert Letz poukázal na to, že prvým likvidovaným rádom boli dominikáni.“

Profesor Róbert Letz: „Štátna bezpečnosť likvidovala ich kláštor v Trenčíne ešte v januári v roku 1949 ako prvý kláštor na Slovensku. Boli to prví dominikáni, ktorí začali ilegálne žiť.“

Anna Brilllová, redaktorka Rádia Lumen: „Odznelo 20 prednášok na zaujímavé témy. Medzi zahraničných hostí patrili Maximilián Valente, ktorý hovoril o východnej politike Svätej Stolice a Československa.

Anna Brilllová
Rádio Lumen 06.5.2010

Jordán preskočíte hravo

Slávna rieka z Nového zákona vysychá a páchne

Jordánski aj izraelskí ochranári bijú na poplach. Krst tam, kde ho založil Ježiš, radšej neodporúčajú.

Rieka Jordán, kde podľa kresťanskej tradície Ján Krstiteľ pokrstil Ježiša z Nazaretu, sa môže do roka premeniť na páchnucu stoku.

Tvrdia to jordánski a izraelskí environmentalisti. Ešte v 19. storočí cestovatelia Jordán opisovali ako mohutnú rieku s viacerými vodopádmi a ohlušujúcim hukotom vody. Podobne ako oni rieku opisuje aj Nový zákon. Tak ju zobrazujú napríklad aj filmy o živote Ježiša. Dnes je to smradľavý potok.

Niekedy ani nemusíte skákať

„Rieku môžete prakticky preskočiť. Na viacerých miestach ani nemusíte preskakovať, jednoducho cez Jordán prejdete. Je tam po členky vody,“ povedal agentúram Gidon Bromberg z blízkovýchodnej po-

bočky ekologickej organizácie Deti Zeme.

Za úbohý stav rieky môže znečistenie zo strany Izraela, Jordánska aj Sýrie, ako aj politika. Voda je jedným z kľúčových problémov mierových rokovaní na Blízkom východe.

Izrael a arabské štáty sa podozrievajú z krádeží vody, na oboch stranách sa robia necitlivé zásahy, pre región vzácnou vodou sa plytvá a stav infraštruktúry je veľmi povážlivý.

Svätá voda páchne

Jordánsko aj Izrael síce ohlásili opatrenia na záchranu Jordánu a jeho prítokov, ale environmentalisti sa obávajú, že to nemusí stačiť. „Toto už nie je svätá voda. Nikto nemôže tvrdiť, že svetoznáma rieka by mala byť v takomto stave,“ hovorí Bromberg o páchnucom Jordáne.

Napriek tomu, že rieka už nemá nič zo svojej biblickej malebnosti, stále tam putujú veriaci a mnohí si

v nej dokonca obnovujú krst. Tak, že sa do rieky, ak sa to ešte dá, ponárajú, alebo sa ňou oblievajú.

Ekológovia tento zvyk považujú za zdravotné riziko, lebo do vody putujú splašky z viacerých osadlostí aj odpad z poľnohospodárskych podnikov. Do Jordánu pritekajú nečistoty z oblasti, kde žije asi 340-tisíc ľudí.

Hádky o to, kde bol

Krstov krst

K miestu, kde pokrstili Ježiša sa hlásia Jordánsko aj Izrael. Obe krajiny tvrdia, že miesto, kde vstúpil do rieky, je na ich strane hranice. Izrael uvádza, že na jeho stranu ročne prichádza 30-tisíc pútnikov.

Vysychanie Jordánu sa priamo podpisuje aj pod klesajúcu hladinu Mŕtveho mora.

Jeden z najznámejších prírodných skvostov sveta stratil za päťdesiat rokov tretinu svojho objemu.

Jana Shemesh, SME, 6.5.2010

Dost' bolo primitivizmu?

Presvedčiť Slotových voličov, ktorým imponuje jeho primitivizmus, je náročné.

Krátkodobá pamäť a hra na intenzívne prítomné mediálne zážitky politikom, ktorí tvoria dnešnú koalíčnú vládu, dlhodobo vychádza. Ich škandály, tendre, vulgarizmy, slovné útoky na policajtku či hlavy štátov, slovné a fyzické útoky na novinárov, svätých kráľov či hlavy parlamentov sú - zdá sa - dávno zabudnuté. V hektickom tempe stupňujúcej sa kampane nebude dost' času na poukázanie na súvislosti.

Bilbord s „photoshopovým mejkapom“ Róma Lukáča Barta, môže byť však v tomto umedializovanom období konečne budíčkcom. Keď ho vo Veľkom Grobe prehovorili na pózovanie za 75 eur, netušil, ako sa na Slovensku preslávi.

Logo SNS vo mne evokuje nacistickú orlicu odvtedy, čo som ho videl prvýkrát. Najviac sa mi vrylo do pamäti v spojení s heslom Cudzie nechceme a svoje si nedáme na predvolebných bilbordoch pred rokmi.

O predsedníčke maďarského parlamentu hovoril predseda Slot ako o strapatej panej a uhorského kráľa sv. Štefana tituloval ako šaša na koni. Výroky o tom, že budovanie mostov cez Dunaj má len uľahčiť inváziu maďarských tankov, však ukazujú, že tento druh uvažovania a komunikácie nie je uzavretou kapitolou.

Bilbord ako dôkaz

Práve spomenuté bilbordy s jednoznačne protirómskym nastavením sú toho dôkazom. Je však na pováženie, že slovenská spoločnosť sa s takouto nekultúrou v politickom živote krajiny nemá chuť jednoznačne popasovať. Možností je viacero a nevyklučuje sa ani ich vzájomné prepojenie, ktoré by ich účinnosť posilnilo.

Jednou je usilovať sa o vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti. Demokratické strany by mali mať na to dost' dôvodov, aby tento druh agendy bol v ich politickom programe. Ide totiž o verejné dobro.

Azda by našli spoločného právneho zástupcu, ktorý by pred súdom tento spor v ich mene predkladal. Výroky podnecujúce rasovú a národnostnú nenávisť, vulgarizmy, život nad po-

tery, verejné rozhlasové svedectvo premiéra Fica o tom, že sa Slot v politike nabalil atď. Je toho dost'. To, že o tom píše médiá, zdá sa, nestačí.

Druhou možnosťou je jednoznačné odmietnutie tejto nekultúry reprezentovanej predsedom SNS. Demokratické politické strany by mali okamžite odmietnuť akúkoľvek spoluprácu so stranou, ktorá otvorene ústami svojho predsedu opakovane prezentuje rasistické, xenofóbne, nacionalisticko-šovinistické či homofóbne postoje.

Argument, že táto strana je legitímnym zástupcom niekoľkých percent elektorátu, v tomto smere neobstojí. Ako však toto percento „nekultúrnych“ voličov, ktorým imponuje Slotov primitivizmus, premeniť na voličov kultúrnejších? To je určite veľká výzva.

Tu sa ukazuje tretia možnosť už aj ako nevyhnutnosť. Práve v tejto oblasti je priestor na intenzívnejšie pôsobenie členov exekutívy či vládnych zmocnencov pre otázky národnostných menšín a iných odborníkov z príbuzných oblastí, ako sú oblasti sociálnej či školskej, vzdelávacej či rodinnej politiky.

Konkrétne programy v tejto oblasti určite ponúkajú aj početné mimovládne organizácie, občianske združenia i európske či iné medzinárodné inštitúcie. Len tak je možné riešenie problémov aj nastavenie verejnosti v týchto oblastiach trvalo a nezvratné meniť.

Nekresťanský politik

No a napokon je konečne potrebné povedať, že všetky takéto len letmo zosumarizované najznámejšie epizódy politika Jána Slotu sú v príkrom rozpore s kresťanskou morálkou.

Na Slovensku, hlásiacom sa masívne ku kresťanským cirkvám, to nie je nepodstatný detail. Kresťania nemôžu Jána Slotu a jeho stranu v súvislosti s jeho poslednými prejavmi podporovať.

Vyrobený a primitívne živený strach z Rómov či Maďarov generujúci nenávisť k nim a najnovšie jeho slovné útoky proti homosexuálnej komunite sú pre úprimných kresťanov dôvodom na ostražitosť.

Tu by určite konečne mal zaznieť aj hlas cirkevných autorít. Ak má,

Opravujú seminárny kostol, ohrozoval chodcov

Vedenie Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach rozhodlo o nutnosti opraviť tzv. seminárny kostol na Hlavnej ulici.

Kostol sv. Antona Paduánskeho, ako znie jeho oficiálny názov, opravili narýchlo po tom, ako vo februári 1995 navštívil vtedajšieho primátora košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč. Informoval Schustera, že v rámci návštevy Slovenska by vtedajší pápež Ján Pavol II. mohol prísť aj do Košíc. Keďže Svätý Otec mal prísť do mesta už v júli 1995, opravy viacerých cirkevných i historických budov vrátane seminárneho kostola sa robili veľmi rýchlo. Prakticky to trvalo iba štyri mesiace.

Náklady odhadli na 200-tisíc eur

„Kostol je vo vážnom stave, na jeho opravy totiž v minulosti použili nevhodné materiály a robili to veľmi rýchlo,“ povedal nám pred pár dňami ThLic. František Katriňák, rektor seminára. „Na priecheli kostola sú praskliny, ťažké betónové obláčiky opadávajú zo štítu. Teraz sa robí odborný reštaurátorský prieskum, opravy si financujeme sami, ale hľadáme aj sponzorov. Náklady totiž odhadujeme na asi 200-tisíc eur. O finančný príspevok sme požiadali ministerstvo kultúry, zatiaľ bez kladnej odozvy. Predpokladáme, že všetky práce na kostole by mohli byť ukončené asi do piatich mesiacov.“

Opravia ho známi reštaurátori

Podľa F. Katriňáka bude druhý najstarší zachovaný kostol v Košiciach reštaurovať bratislavská spoločnosť Villard, ktorá už v meste obnovila napríklad Kaplnku sv. Michala, premonštrátsky kostol a roky pracuje aj na Dóme sv. Alžbety. Na obnove seminárneho kostola sa bude podieľať aj akademický sochár a reštaurátor Martin Kutný, jeden z najznámejších odborníkov na východnom Slovensku. Reštauroval vzácne gotické oltáre v bardejovskej Bazilike minor sv. Egídia, ale aj ikonostasy kostolíkov v Kožanoch a Becherove.

Miroslav Sambor
Košický Korzák, 6.5.2010

pravda, slovenské kresťanstvo pred očami a v srdci aj univerzálne a nielen tisoenské dedičstvo.

Miroslav Kocúr, SME, 7.5.2010